

Avusturya mukimi petrol firmasına yapılan proje danışmanlık hizmetinin vergilendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	39044742-KDV.11-2695
Tarih	19.12.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü)

Sayı : 39044742-KDV.11-2695 19/12/2014

Konu : Avusturya mukimi petrol firmasına yapılan proje danışmanlık hizmetinin vergilendirilmesi.

İlgi (a) özelge talep formunuz ile ilgi (b) dilekçeniz ve eklerinden, petrol mühendisi olduğunuz ve Avusturya'da mukim bir aracı danışmanlık firması vasıtasıyla yine Avusturya'da yerleşik bir petrol firmasına ayın belli günlerinde yerinde proje danışmanlık hizmeti verdiğiniz, sunduğunuz bu hizmet karşılığı aracı danışmanlık firmasına EURO cinsinden fatura düzenlediğiniz, aracı danışmanlık firması tarafından da söz konusu petrol firmasına fatura düzenlendiği, gelir vergisi ve katma değer vergisi (KDV) yönünden uygulamanın ne şekilde olacağı ve EURO cinsinden düzenlediğiniz faturanın döviz alım belgesine bağlanıp bağlanmayacağı hususlarındaki Başkanlığımız görüşlerinin talep edildiği anlaşılmaktadır.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 65 inci maddesinde, "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır...",

Anılan Kanunun 66 ncı maddesinde ise "Serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenler, serbest meslek erbabıdır. Serbest meslek faaliyetinin yanında meslekten başka bir iş veya görev ile devamlı olarak uğraşılması bu vasfı değiştirmez..." hükümleri yer almıştır.

Aynı Kanunun, "Serbest Meslek Kazancının Tespiti" başlıklı 67 nci maddesinde, "Serbest meslek kazancı bir hesap dönemi içinde serbest meslek faaliyeti karşılığı olarak tahsil edilen para ve ayınlar ve diğer suretlerle sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerden bu faaliyet dolayısıyla yapılan giderler indirildikten sonra kalan farktır. Müşteri veya müvekkilinden, serbest meslek faaliyeti ile ilgili olmak üzere para ve ayın şeklinde alınan gider karşılıkları kazanca ilave edilir.

...

Yabancı parasıyla yapılan ödemeler, ödeme gününün borsa rayici ile borsada rayici yoksa, Maliye Bakanlığı'nca tespit edilecek kur üzerinden Türk parasına çevrilir." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 221 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "Serbest Meslek Erbabı" başlıklı (1.2.) bölümünde, Gelir Vergisi Kanununun 66 ncı maddesinde serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenlerin serbest meslek erbabı olarak tanımlandığı ve buna göre, bir kimsenin serbest meslek erbabı olabilmesi için hem serbest meslek faaliyetinde bulunması hem de bu faaliyeti mutad meslek halinde yapması gerektiği açıklamalarına yer verilmiştir.

Burada, yalnızca emeğe dayanan organizasyon yeterli olmadığı gibi aynı zamanda geliri doğuran emeğin, ilmi veya mesleki ve ihtisasa dayanması koşulu da aranmaktadır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar uyarınca, kanuni ve iş merkezi Avusturya'da bulunan petrol firmasına verdiğiniz proje danışmanlık hizmetinin bir işverene bağlı olmaksızın, sermayeden ziyade mesleki bilgi ve ihtisasa dayanması ve bir organizasyon kurmayıp kendi sorumluluğunuzda gerçekleştirilmesi halinde söz konusu faaliyetin serbest meslek faaliyeti olarak değerlendirilmesi ve elde ettiğiniz gelirin de serbest meslek kazancı olarak vergilendirilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, Avusturya mukimi aracı danışmanlık firmasına yabancı para cinsinden düzenleyeceğiniz serbest meslek makbuzu için, yabancı parayla yapılan ödemelerin, ödeme gününün borsa rayici ile borsada rayici yoksa Maliye Bakanlığı'nca tespit edilecek kur üzerinden Türk Lirasına çevrilmesi gerekeceği de tabiidir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı KDV Kanununun;

1/1 inci maddesinde; ticari, sınaî, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

4/1 inci maddesinde; hizmetin, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olduğu ve bu işlemlerin bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi şekillerde gerçekleşebileceği,

6 ncı maddesinde, hizmet işlemlerinde Türkiye'de yapılmış olmaktan kasdın, hizmetin Türkiye'de yapılmasını veya hizmetten Türkiye'de faydalanılmasını ifade ettiği,

11/1-a maddesinde, yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetlerin KDV'den istisna olduğu,

12/2 nci maddesinde ise; yurt dışındaki müşteri tabirinin, ikametgâhı, işyeri, kanunî ve iş merkezi yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir firmanın yurt dışında kendi adına müstakilen faaliyet gösteren şubelerini ifade ettiği ve bir hizmetin yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmet sayılabilmesi için;

a) Hizmetlerin yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olması,

b) Hizmetten yurt dışında faydalanılması

gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, proje danışmanlık hizmetinin yerinde (Avusturya'da) ifa edilmesi ve bu danışmanlık hizmetinizin Avusturya'da yerleşik petrol firmasının Türkiye'de yürüteceği faaliyetlerine yönelik olmaması durumunda bahse konu danışmanlık hizmeti KDV'nin konusuna girmeyecektir. KDV'nin konusuna girmeyen söz konusu danışmanlık hizmetinin, hizmet ihracatı kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 12.09.2026